

BEAVDEGIRJI/MØTEPROTOKOLL

Čoahkkin/Møte	Landsstyre Riikkastivra
Báiki/Sted:	Tromsø Romsa
Áigi/Tid:	19.-21.01.07
Mielde/Deltakere:	Silje Karine Muotka, jodiheaddji/ leder Marit Einejord, organisatoralaš nubbinjodiheaddji/ organisatorisk nestleder Jarle Jonassen, politihkkalaš nubbinjodiheaddji/ politisk nestleder Ing-Lill Pavall Thomas Andersen Káre Elle Partapuoli, nuoraidlávdegoddi/ ungdomsutvalget Aili Keskitalo, Sámediggepresideanta/ Sametingspresident Lene Hansen, parlamentáralaš jodiheaddji/ parlamentarisk leder Forfall: Ingrid Nordal. 1. vara Anne Marja Gaup Eira innkalt, men kunne ikke møte
Earáť/ Andre:	Marit Meløy Utsi, čállingotti jodiheaddji/ sekretariatsleder Sven Roald Nystø, logaldalli davviguovlopolitihka birra.
Áššelisttu/Saksliste:	Sak 01/07 Godkjenning av innkalling og saksliste Sak 02/07 Referatsaker: - Postliste - Informasjon fra NSRs leder - Informasjon fra Sametingspresidenten - o St.meld. nr. 7 om Sametingets virksomhet i 2005 - Informasjon fra NSRs gruppeleder - Høringsuttalelser fra NSR: - o Regjeringens nordområdestrategi, frist 15.januar - o FeFo høring om lakseførende vassdrag, frist 18.januar og høringsbrev Sak 03/07 Revidering av budsjett for 2007 basert på informasjon om økonomisk status v/ fremlegg fra sekretariatet Sak 04/07 Utlysning av stilling som sekretær for ungdomsutvalget Sak 05/07 Landsmøtetema og program: - Naturforståelse, bruk og vern (vedtatt på landsmøtet 2006) - o Rapporten Motorferdsel og samfunn samt forslag til uttalelse - o Fra NSRs handlingsplan: Landsstyret tar sikte på at <i>naturforståelse, bruk og vern</i> skal være tema på landsmøtet i 2007. Temaet omfatter også hvordan ungdom kan motiveres til aktiv naturbruk, utvikling av nye kombinasjonsnæringer og balansegangen mellom aktivt bruk og nødvendig vern. - Samefolkets fond - Samerettsutvalget 2 - Bypolitisk plan Sak 06/07 Handlingsplan for NSR- tiltaksplan 2007 Sak 07/07 FeFo-strategi Sak 08/07 Kartlegging av NSRs lokallag Sak 09/07 SOL - fremtid, utvikling og muligheter Sak 10/07 Forvaltning av russekrabba Sak 11/07 NSRs resolusjon fra landsmøtet 2005, forslag fra Bjerkvik og omegn sameforening, samt brev av juni 2006 Sak 12/07 Forslag til høringsuttalelser fra NSR: - Uttalelse om barnas hus, frist 18.januar - Nasjonalpark bruk og vern, frist 1. mars - Stortingsmelding nr. 16 (2006-2007) "... og ingen sto igjen. Tidlig innsats for livslang læring" av 12. des 2006 Sak 13/07 Eventuelt

Áššelisttu/Saksliste:	Ášši 01/07	Dohkkehit čoahkkingohččuma ja áššelisttu
	Ášši 02/07	Referáhtaáššiit:
		- Poastalisttu
		- Dieđut NSR jodiheaddjis
		- Dieđut Sámediggepresideanttas
		o Stuorradiggedieđáhus nr. 7 Sámedikki doaimmas 2005
		- Dieđut NSR joavkojodiheaddjis
		- NSR gulaskuddancealkámušat:
		o Ráđđehusa davviguovlostrategiija , áigemearri ođđajagimánu 15. beaivvi
		o FeFo gulaskuddan luossaednuid birra , áigemearri ođđajagimánu 18. beaivvi ja gulaskuddanreive
	Ášši 03/07	Bušehta 2007 revideret ruhtadieđuid vuodul maid čállingoddi buktá ovdan
	Ášši 04/07	Almmuhit nuoraidlávdegotti čállivirggi
	Ášši 05/07	Riikkačoahkkinfáddá ja prográmma:
		- Luondduipmárdus, geavahus ja suodjalus (riikkačoahkkin 2006 lea dán mearridan)
		o Rapporta: Mohtorjohtolat ja servodat oktan mearrádusevttohusain
		o NSR doaibmaplána: Riikkastivra háliida ahte <i>luondduipmárdus, geavahus ja suodjalus</i> galgá leat riikkačoahkkinfáddá 2007. Fáddá lea maid dan birra movt movttiidahttit nuoraid geavahit luonddu, ráhkadit ođđa lotnolasealáhusaid ja sihke geavahit luonddu ja doarvái suodjalit luonddu.
		- Sámeálbmotfoanda
		- Sámi vuoigatvuodálávdegoddi 2
		- Gávpotpolitihkalaš plána
	Ášši 06/07	NSR doaibmaplána 2007
	Ášši 07/07	FeFo-strategiija
	Ášši 08/07	Kártet dilálašvuodaid NSR báikkálaš servviin
	Ášši 09/07	SOL – boahtteáigi, ovdánahttin ja vejolašvuodát
	Ášši 10/07	Ruoššareappá hálddašeapmi
	Ášši 11/07	NSR resolušuvdna riikkačoahkkimis 2005, Rahka ja biras sámiid searvvi evttohus, ja geassemánu 2006 reive
	Ášši 12/07	Evttohuvvon gulaskuddancealkámušat NSRs:
		- Cealkámuš Barnas Hus prošehtii, áigemearri ođđajagemánu 18. b.
		- Álbmotsuodjalusmeahci geavaheapmi ja suodjaleapmi , áigeamearri njukčamánu 1. beaivvi
		- Stuorradiggedieđáhus nr. 16 (2006-2007) "... og ingen sto igjen. Tidlig innsats for livslang læring" juovlamánu 12. beaivvi 2006
	Ášši 13/07	Muđui

Sak 01/07 Godkjenning av innkalling og saksliste

Innkalling og saksliste er enstemmig vedtatt

Ášši 01/07 Dohkkehit čoahkkingohččuma ja áššelisttu

Čoahkkingohččun ja áššelisttu ovttajienálaččat dohkkehuvvon

Sak 02/07 Referatsaker

Landsstyret tar referatene til etterretning

Ášši 02/07 Referáhtaáššiit

Riikkastivra válda referáhtaid vuhtii.

Sak 03/07 Revidering av budsjett for 2007

Ášši 03/07 Bušehta 2007 revideret

Landsstyret vedtok følgende budsjettrevidering for 2007

Riikkastivra lea mearridan čuovvovaš reviderejuvvon bušahta 2007 ovddas:

Inntekter	Revidert 2007
Driftstilskudd fra Sametinget	kr 1 139 000,00
Egenandel LM -lokallag	kr 60 000,00
Egenandel LM - gruppa	kr 85 000,00

Salg av tjenester -	
Sametingsgruppa	kr 80 000,00
Tilskudd ungdomsarbeid	kr 170 000,00
Kontingent	kr 60 000,00
Direkte medlemskap	kr 3 000,00
Prosjektinntekter	kr 60 000,00
Diverse inntekter	kr 45 000,00
Sum inntekter	kr 1 702 000,00

Utgifter

Avd. 1 Administrasjon

Lønnskostnader:

Honorar - leder	kr 170 000,00
Lønninger sekretariatet	kr 335 000,00
Sum personalkostnader	kr 505 000,00

Andre driftskostnader:

Husleie sekretariatet	kr 35 000,00
Driftskostnader sekretariatet	kr 100 000,00
Revisjon	kr 25 000,00
Regnskap	kr 31 000,00
Gitte gaver/ tilskudd	kr -
Avskrivinger	kr 15 000,00
Sum andre driftskostnader	kr 206 000,00

Sum avd 1 Administrasjon **kr 711 000,00**

Avdeling 2: Landsstyret/ repres. **kr 100 000,00**

Avdeling 5: Ungdomsutvalget **kr 285 000,00**

Avdeling 6: Landsmøte **kr 600 000,00**

Ny avd. 4 Spesielle prosjekter **kr -**

Sum driftskostnader **kr 1 696 000,00**

Underskudd 2006 **kr 71 369,00**

Driftsresultat **kr (65 369,00)**

Finansposter

Renteinntekter bank **kr 7 000,00**

Sum finansposter **kr 7 000,00**

ÅRSRESULTAT **kr (58 369,00)**

Utestående fordringer **kr 20 000,00**

Enstemmig vedtatt

Ovttajienálaččat mearriduvvon.

Sak 04/07 Utlysning av stilling som sekretær for ungdomsutvalget

NSR lyser internt ut 20% engasjement for 1 år, med mulighet for forlengelse som sekretær for NSRs ungdomsutvalg. Sekretæren skal jobbe fra NSRs sekretariat i Kautokeino. .

Sekretariatsleder bestemmer utlysningstekst for stillingen og gjennomfører intervjuer sammen med NSR ungdomsutvalgets leder. Stillingen lyses ut så snart som mulig.

Enstemmig vedtatt

Ášši 04/07 Almmuhit nuoraidlávdegotti čállivirggi

NSR almmuha siskkáldasat 20% engašemeannta 1 jahkkái, vejolaččat guhkket, NSR nuoraidlávdegotti čállin. Čálli galgá bargat NSR čállingottis Guovdageainnus.

Čállingotti jodiheaddji hábme virggi almmuhusteavsta ja čađaha bargiidjearahallamiid NSR nuoraidlávdegotti jodiheaddjiin ovtas. Virgi almmuhuvvo nu jođánit go vejolaš.

Ovttajienálaččat mearriduvvon

Sak 05/07 Landsmøtetema og program

Arbeidsutvalget legger fram forslag til saksliste og kjøreplan for Landsmøte, med utgangspunkt i debatten i landsstyret.

Ášši 05/07 Riikkačoahkkinfáddá ja prógrámma

Riikkastivrra digášallama vuodul ovddida bargolávdegoddi evttohusa Riikkačoahkkima áššelistui ja prógrámmii.

Sak 06/07 Tiltaksplan 2007 for NSR

Tiltaksplan 2007 er enstemmig vedtatt.

Ášši 06/07 NSR doaibmaplána 2007

Doaibmaplána 2007 lea ovttajienálaččat mearriduvvon.

Sak 07/07 FeFo strategi

NSRs landsstyre krever at lovens formål ,lovgrunnlaget og de samerettslige forhold skal gå tydeligere frem av Finnmarkseiendommens strategidokument. Landsstyret vil presisere at Finnmarkseieendommen ikke har anledning til å gjøre inngrep som har store konsekvenser i påvente av Finnmarkskommisjonens identifiseringsarbeid.

Fra Norske Samers Riksforbunds side er det særlig disse forventninger som dominerer i forhold til FeFo sin virksomhet denne historiske første fireårsperioden:

1. Etablere en tospråklig forvaltning med stor grad av legitimitet i befolkningen. De ansatte og styremedlemmene må sikre forsvarlig kompetanse i samiske rettsforhold, språk, kultur og næringer.
2. Styret i FeFo sørger for at tradisjonell samisk bruk av utmarka og naturressursene i større grad vektlegges i regelutforming og forvaltningen. Det er helt sentralt at reindriftas arealvern legges vekt på i praksis i arbeidet gjennom Finnmarkseiendommen.
3. At arealplanleggingen blir gjennomført som en helhetlig prosess samt at planene gjøres offentlig kjent. Målet er at så mange aktører som mulig kan forholde seg til arealdisponeringen i Finnmark i et langsiktig perspektiv.

NSRs landsstyre etterlyser konkrete strategier for å bygge opp hovedadministrasjonen i Porsanger i strategidokumentet.

Enstemmig vedtatt

Ášši 07/07 FeFo strategija

NSR riikkastivra gáibida ahte lága ulbmil, láhkavuodđu ja sámi vuoigatvuohtadilli lea eanet oidnosis Finnmarkkuopmodaga strategijadokumeanttas. Riikkastivra maid deattuha ahte Finnmarkkuopmodat ii sáhte dahkat sisabáhkkeamiid main leat stuorra váikkuhusat ovdal Finnmarkkukommišuvnna identifiserenbarggu.

Norgga Sámiid Riikkasearvvis leat erenoamážit dát vuordámušat Finnmárkku-opmodaga doaimmaide, historjjálaččat dehálaš njeallje vuosttaš jagi:

1. Vuodđudit guovttegielat hálddašeami masa álbmot luohhtá. Bargiide ja stivalahtuide fertejit sihkarasttit doarvái gelbbolašvuodá sámegielas, sámi kultuvrras ja sámi ealáhusain.
2. Finnmárkkuopmodat bearráigeahččá ahte árbevirolaš meahccegeavaheapmi deattuhuvvo go ođđa njuolggadusaid hábme ja hálddaša. Boazodoalu areálasuodjaleapmi ferte deattuhuvvot Finnmárkkuopmodaga duohta ja geavatlaš barggus.
3. Areálaplánenbargu ferte čađahuvvot ollislaš proseassan ja plánat fertejit almmuhuvvot. Ulbmil livččii ahte nu máŋga aktevrra go vejolaš sáhttet guhkesáiggi čalmmiiguin geahččat Finnmárkku areáladisponerema.

NSR riikkastivra maid ohcala strategijadokumeanttas konkrehta strategijaid hukset bajás váldohálldáhusa Porsáŋggus.

Sak 08/07 Kartlegging av NSRs lokallag

Landstyret i NSR skal gjennomføre en kartlegging av lokallagene i perioden januar/februar 2007. Alle lokallag skal kontaktes og det skal gjennomføres en samtale omkring lokallagets virksomhet, fremtidsutsikter og aktiviteter. Det skal utarbeides et skjema med spørsmål som skal brukes i arbeidet.

Organisatorisk nestleder og sekretariatsleder har ansvar for å gjennomføre kartleggingen. Resultatet skal formidles som et oversiktsbilde hvor fremtredende utfordringer trekkes frem. Landsstyret skal behandle saken og foreslå tiltak som skal gjennomføres for å nå målet som er å videreutvikle et sterkt, lokalt forankret forbund av aktive lokallag som arbeider med kulturaktiviteter og tilbud til samer i sitt nærområde, og som stiller til valg til Sametinget.

Enstemmig vedtatt

Ášši 08/07 Kártet dilálašvuodai NSR báikkálaš servviin

NSR Riikkastivra áigu čađaha kártema báikkálaš servviin áigodagas ođđajagemánnu/ guovvamánnu 2007. Buot báikkálaš servviin galgá váldit oktavuodá čađahan dihte ságastallama searvvi doaimmaid ja boahhteáiggi áigumušaid birra. Galgá ráhkaduvvot jearahallanskovvi maid galgá atnit kártema oktavuodas.

Organisatoralaš nubbinjodiheaddjis ja čállingotti jodiheaddjis lea ovddasvástádus čađahit kártema. Bohtosiid galgá ovdanbuktit čielggadussan mas hástalusat bohtet čielgasit ovdan. Riikkastivra galgá meannudit ášši ja evttohit doaimmaid olahan dihte ulbmila mii lea ovdánahttit nana lihttu mas leat doaimmalaš báikkálaš searvvit mat barget kulturdoaimmain ja fáladagain sámiide iežaset guovllus, ja mat servet Sámediggeválggaide.

Ovttajienálaččat mearriduvvon

Sak 09/07 SOL – fremtid, utvikling og muligheter

NSRs landsstyre ønsker å bidra til at SOL utvikles og styrkes som samisk studieutvalg og at studieutvalget gir kurstilbud på flere områder, særlig i forhold til organisasjonsutvikling og tillitsvalgtskolering. I denne sammenhengen er det viktig å søke eksternt finansiering for særskilte utviklingsprosjekter som gir handlingsrom i forhold til nye aktiviteter. Det satses også på kurs i samisk tradisjonskunnskap og samisk språk.

NSRs leder og sekretariatsleder møter SOL leder Kirsti Guvsám og studierektor Heaika P. Hætta for å drøfte SOLs rolle fremover.

Enstemmig vedtatt

Ášši 09/07 SOL – boahtteáigi, ovdánahttin ja vejolašvuodát

NSR riikkastivra háliida leat mielde váikkoheamen dasa ahte SOL ovdána ja nanusmuvvá sámi oahppolávdegoddin ja ahte oahppolávdegoddi attášii kursafálaldagaid eambo surggiin, eandalit organisašuvdnaovddidankurssaid ja luohhtevašvuodaolbmuid oahpaheami. Dán oktavuodas lea dehálaš ohcat olggobealderuđaid sierranas ovdánahttinprošeavttaide mat addet vejolašvuodaid ođđa doaimmaid doaimmahit. Sámi árbevirolaš máhtu ja sámi giellakurssaid maid galgá fállat.

NSR jodiheaddji ja čállingotti jodiheaddji deaivvadeaba SOL jodiheddiin Kirsti Guvsamiin ja oahpporektoriin Heaika P. Hættain ja ságastallaba sudnuin SOL boahttevaš rollaid birra.

Ovttajienálaččat mearriduvvon

Sak 10/07 Forvaltning av russekrabba

NSR ønsker at Sametinget skal delta i forvaltningen av kongekrabben som ressurs. Det er viktig at situasjonen hva gjelder mottak forbedres slik at småbåter kan lande krabbe i nærheten av bostedet. Videre har mange små kyst- og fjordsamfunn stort behov for industri som bidrar til landbaserte aktiviteter i småsamfunnene. NSR ber om at nærhets- og avhengighetsprinsippet tillegges vekt i regulering og prioritering av ressurstilgangen.

Vedtak og saksfremlegg oversendes NSRs sametingsgruppe til orientering.

Enstemmig vedtatt

Ášši 10/07 Ruoššareappá hálddašeapmi

Mearrádusevttohus;

NSR dáhttu ahte Sámediggi lea mielde gonagasreabbá hálddašeapmái. Lea dehálaš ahte vuostáiváldin dilli buoriduvvo nu ahte smávva fátnasat sáhtet buktit reabbáid gáddái lahka ruovttuset. Lea maid nu ahte mánngat smávva riddo- ja vuotnaservvodagain lea dárbu ealáhusaide mat addet doaimmaid smávvaservvodagaid gáttiin. NSR dáhttu ahte lagasvuoda- ja sorjavašvuodaprinsihppa deattuhuvvo go galgá reguleret ja vuoruhit geat galget beassat resurssaide.

Mearrádus oktan áššečilgehusain sáddejuvvo NSR sámediggejovkui diehtun.

Ovttajienálaččat mearrádus

Sak 11/07 NSRs resolusjon fra landsmøtet 2005, forslag fra Bjerkvik og omegn sameforening, samt brev av juni 2006

Landstyret i NSR ser behovet for en revidering av virkemiddelapparatet som forvaltes gjennom Sametinget. Landstyret vil derfor ta initiativer ovenfor NSRs sametingsgruppe for å få tatt opp saken i Sametinget.

NSRs landsstyre ser i utgangspunktet ikke at det er mulig å bruke samemanntallet som utgangspunkt for tildeling av midler fra SUF. Samemanntallet er et valgmanntall, og skal etter reglene ikke benyttes til andre formål enn dette.

Landsstyret i NSR ser at det geografiske virkeområdet utvides uten at fondet økes tilsvarende. Det er mulig at en revidering av virkemiddelapparatet vil kunne føre til justeringer i forhold til formål som prioriteres i forhold til støtte fra SUF.

Enstemmig vedtatt

Ášši 11/07 NSR resolušuvdna riikkačoahkkimis 2005, Rahka ja biras sámiid searvvi evttohus, ja geassemánu 2006 reivve

NSR riikkastivra oaidná dárbbu ođasmahttit doaibmabijuid maid Sámediggi hálddaša. Riikkastivra áigu danne evttohit NSR sámediggejovkui ahte loktejit ášši Sámediggái.

NSR riikkastivra ii gal oainne vejolažžan geavahit sámi jienastuslogu go galgá juohkit Sámi ovdanahttininfoandda ruđaid. Sámi jienastuslohku lea válgajienastuslohku, iige dan galgga geavahit eará doaimmaide go válggaide. Nu čuožžu njuolggadusain.

NSR riikkastivra oaidná ahte geográfalaš doaibmaguovlu viididuvvo jođánit almmá ahte foandda ruhta lasihuvvo seamma ollu. Várra sáhtta doaibmabijuid ođsmahtedettiin njulget dáid áššiid ulbmiliid ektui maid Sámi ovdanahttininfoanda galgá doarjut.

Ovttajienálaččat mearriduvvon

Sak 12/07 Forslag til høringsuttalelser fra NSR

Barnas Hus:

Norske Samers Riksforbund viser til brev av 30.11.06, og vil med dette avgi følgende høringsuttalelse:

Norske Samers Riksforbund mener at pilotprosjektet "Barnas Hus" er et viktig tiltak med tanke på å avdekke og behandle barn og unge med alvorlige traumer som følge av at de har vært utsatt for seksuelle overgrep eller vold, eller som har vært vitne til slike hendelser.

Det har i den senere tid blitt avdekket flere overgrepssaker i samiske områder, blant annet i Kautokeino hvor det har vært stort mediafokus. NSR mener at dette burde vært en sterk påminnelse om at det samiske perspektivet bør vektlegges i et slikt prosjekt. NSR mener samer har rett til å bli forstått, både språklig og kulturelt i sitt møte med institusjoner. Særlig i slike alvorlige saker som seksuelle overgrep er det viktig at samiske barn og unge får et tilbud med samisk språk- og kulturkompetanse.

NSR synes derfor at det er beklagelig at det ikke er tatt med innspill fra samiske fagmiljøer i arbeidet med Barnas hus. Dette kan føre til at slike forhold knyttet til samiske barn og ungdom ikke blir belyst, og dermed heller ikke håndtert godt nok. Det er i dag ikke godt nok apparat for å ivareta samiske barn og unge som utsettes for seksuelle overgrep. De samiske samfunnene ligger ofte langt unna den faglige ekspertisen og NSR anser det som svært viktig at samiske fagmiljøer er med i kompetanseoppbygging, og da spesielt i håndteringen av slike alvorlige saker.

Vi vil også gjøre oppmerksom på at NSRs sametingsgruppe har i brev av 13.09.06 stilt spørsmål om hvorfor det samiske fagmiljøet og Sametinget ikke har fått uttale seg i saken, og hvordan og av hvem det samiske perspektivet er tenkt ivaretatt. Departementet svarte i brev 30.11.06 at de i ettertid ser at det vil være hensiktsmessig å få tatt inn det samiske perspektivet, og inviterer Norske Samers Riksforbund og Sametinget til å avgi høringsuttalelse om saken. NSR er av den oppfatning at samiske innspill og perspektiv ikke blir godt nok ivaretatt når departementet ikke tar med innspill fra samiske fagmiljøer. NSR er en samisk hovedorganisasjon, og har ikke faglig ekspertise om dette vanskelige temaet. Det samiske perspektivet må ivaretas av fagpersoner med samisk språk- og kulturkompetanse.

Enstemmig vedtatt

Handlingsplan for bærekraftig bruk, forvaltning og skjøtsel av verneområder:

Leder, i samarbeid med sekretariatsleder, utarbeider høringsuttalelse fra NSR til "Rapport fra arbeidsgruppe til Miljøverndepartementet om forslag til handlingsplan for bærekraftig bruk, forvaltning og skjøtsel av verneområder" med bakgrunn i landsstyrets debatt

Stortingsmelding nr. 16 (2006-2007) "... og ingen sto igjen. Tidlig innsats for livslang læring":

Leder utarbeider brev med bakgrunn i landsstyrets debatt.

Enstemmig vedtatt

Ášši 12/07 Evttohuuvvon NSR gulaskuddancealkámušat NSRs

Barnas Hus:

Norgga Sámiid Riikkasearvi čujuha din reivvii beaiváduvvon 30.11.06, ja buktá čuovvovaš gulaskuddancealkámuša:

Norgga Sámiid Riikkasearvi oavvilda ahte pilotprošeakta "Barnas Hus" lea hui dehálaš. Dehálaš lea fuomášit ja dikšut mánáid geain leat dramáhtalaš traumat go leat šaddan gillát seksuálalaš illástemiid dahje veahkaválddálavuodá, dahje go leat šaddan oaidnit cábmimiid lagaš olbmuid gaskkas.

Maŋemus áiggiid leat leamaš rohčošanáššit sámi guovlluin, earret eará Guovdageainnus gos leamaš olu sáhka mediain. NSR oavvilda ahte dát lei galgat muittuhussan ahte sámi perspektiiva galggašii deattuhuvvot dákkár prošeavttas. NSR oavvilda ahte sámiin lea riekti ipmirduvvot, sihke gielalaččat ja kultuvrralaččat go mannet ásahusaide. Erenoamážit dákkár duodalaš áššiin go seksuálaš illásteapmi, de lea dehálaš ahte sámi mánát ja nuoraide addo fáalldat mas lea gelbbolašvuolta sámegiela ja sámi kultuvrra ektui.

Mii maid čujuhit dasa ahte NSR sámediggejoavku lea reivvestis beaiváduvvon 13.09.06 jearran manin sámi fágabirrasat ja Sámediggi eai leat beassan cealkit oaiviliid áššái, ja geas ja mo lea sámi perspektiiva jurddašuvvon vuhtiiváldot. Departemeanta vástidii reivves 30.11.06 ahte sii oidnet maŋit áiggis ahte livččii galgat váldit mielde sámi perspektiivva, ja bovdiige Norgga Sámiid Riikkasearvi ja Sámedikki addit cealkámušaid áššái. NSR lea dan oaivilis ahte sámi cealkámušat ja perspektiiva ii váldojuvvo doarvái bures vuhtii go sámi fágabirrasat eai leat das mielde. NSR lea sámi válдоorganisašuvdna mas ii leat fágalaš čehppodat dán váttis fáttás. Sámi perspektiivva fertejit fágaoibmot váldit vuhtii, geain lea gelbbolašvuolta sámegielas ja sámi kultuvrras.

Ovttajienálaččat mearriduvvon

Handlingsplan for bærekraftig bruk, forvaltning og skjøtsel av verneområde:

Jodiheaddji, ovttas čállingotti jodiheaddjin, čállá NSRa gulaskuddancealkámuša riikkastivrra digáštallama vuodul rapportii: "Rapport fra arbeidsgruppe til Miljøverndepartementet om forslag til handlingsplan for bærekraftig bruk, forvaltning og skjøtsel av verneområder"

Stortingsmelding nr. 16 (2006-2007) "... og ingen sto igjen. Tidlig innsats for livslang læring":

Jodiheaddji čállá reivve riikkastivrra digáštallama vuodul.